

ческо равенство, прогласено от великата французка революция в 1789 год. На практика, обаче, войниците от дружините на ренегата достигнали само положението на свободна рая. Вместо равенство с мюсюлманите, те били освобождавани от всякакви правителствени и обществени данъци, налози, берии и ангарии, а в увлечението си за реформи, турското правителство им давало и маловажни обществени и държавни служби, като таксилдари, полицейски, санитарни и др. агенти и пр. Затова, с право Д. А. Икчиев поставя и тия войници наред с всички други видове привилигирвани сжсловия от християнското население през средновековното сжществуване на Турция и казва, че „те са най последната привилигирована класа“ (вж. Известия на истор. д-во вжв София. кн. II, 1906 год. стр. 206).

Очевидно, целта, която Саджк паша поставил на военната си реформа, не се постигнала. Друг резултат и не могло да се очаква: турския дух и строй не могли да дадат на раята повече от привилегии.

Прочее как се сжздали казашките полкове на Саджк паша, каква била организацията им и каква служба изпълнявали те в империята на султана?

Решид паша, в навечерието на кримската война (1853—1856), писал на султана, че независима Полша може да бжде естествена крепост за Турция против Русия. Той предложил възстановяването ѝ, като условие, срещу претенциите на австрийското правителство да му се отстъпят владетелските права на султана вжв Влашко и Молдова. Преди да се изпратят тия инструкции вжв Виена, прочел ги и Саджк паша. Опиянен от радост, послендия сжставил един мемоар до султана вжрху казаците. В него той разказвал накратко историята на запорожците в Турция. Те били полска емиграндска войска, призната и от самия султан с особен ферман. Фактически запорожците вече не сжществували, вжпреки че частта им номинално не била разформирувана. Техното знаме, подарено от Високата Порта, още се пазело в патриаршията. Неговата автентичност се доказвала с един документ, подписан от патриарха и дванадесет владици. Макар че в 1828 г. много запорожци се преселили в Русия, имало още мнозина от тях да живеят в Турция. Саджк паша се изказал, че турското правителство има право да свика последните под старото им знаме. Освен това, той прибавил да се сжстави една доброволческа дружина от поляци ѝ други славяни, която да бжде записана в регистъра на запорожците и да послужи в бждаще за основа на една голема славянска войска в турската държава.